

RAZGOVOR S NOVOIZABRANOM INTENDANTICOM DUBROVAČKIH LJETNIH IGARA

Igre su najznačajniji kulturni baština i budućnost hrvatske

Razgovarao:
Bruno Lucić

Nakon što je od 2009. do 2012. bila pomoćnica dramski program, kazališna redateljica Dora Ruždjak Podolski se vraća u Festivalsku palaču, ali ovaj put kao nova intendantica Dubrovačkih ljetnih igara. Iako je odabirom ministrice kulture Nine Obuljen Koržinek u dogovoru s dubrovačkim gradonačelnikom Matom Franković nedavno stupila na tu dužnost. Kako teku prvi dani intendature otkriva za Dubrovački vjesnik.

Kad je Ozrenu Grabariću ponuđena glavna uloga u predstavi "Viktorija od neprijatelja" prva njegova reakcija bila: "Nema šanse!". Kakva je bila Vaša prva reakcija kad Vam je ministrica ponudila dužnost intendantice?

Nekako sam duboko i intimno bila spremna. Životno - privatno i profesionalno.

Može li se reći da ste imali određene aspiracije?

Gledajte, aspiracije su širok pojam. Primjerice, kada sam bila ravnateljica drame nije mi intendatura uopće padala na pamet jer sam u tom svom dramskom segmentu bila zaista angažirana, predana, trudila sam se maksimalno odgovoriti zahtjevima te isto tako velike dužnosti.

Jeste li jedva čekali da Vam se ponudi ova funkcija?

Ne bih tako rekla. S jed-

ne strane je to za mene veliko priznanje, a s druge golema odgovornost i potpuna promjena životnog puta. Znači to nije jednostavno za odlučiti, ali nije ni komplicirano. To je samo stvar nekakvog životnog trenutka i tako gledam život - kao trenutak, a ne kao dugoročno planiranje vlastite karijere ili preveliko osvrtnje na vlastiti životni put. U ovom trenutku mislim da sam za to spremna, osjetila sam to u sebi i eto.

Uglavnom, nije bilo odgovora "nema šanse"?

Naravno da nije jer to ne bi zvučalo ozbiljno za takvu funkciju.

Jeste li se u međuvremenu čuli s bivšim intendantom - Mladenom Tarbukom?

Jesam! Vrlo mi je lijepo čestitao i naši profesionalni putovi su itekako isprepleteni. Naime, već u studenom imamo obnovu opere "Madame Buffault" Borisa Papandopula koju su smo zajedno prouzveli 2015. na Muzičkom biennalu Zagreb i to u produkciji triju umjetničkih akademija te Tekstilno-tehnološkog fakulteta. On je dirigent, a ja redateljica opere.

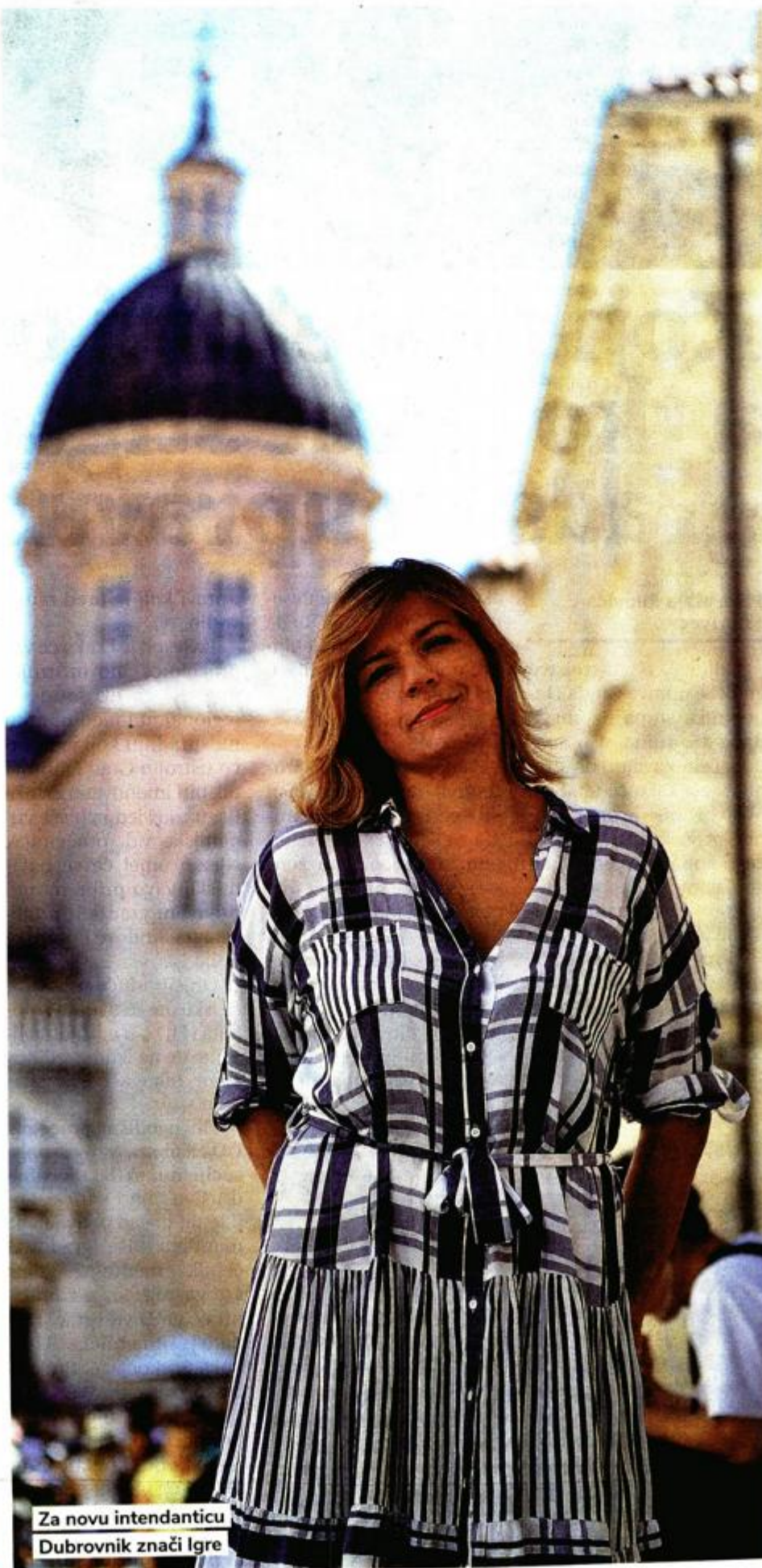
Što mislite, hoće li se gospodin Tarbuk vratiti na Igre, ali u ulozi dirigenta?

To sada ne mogu komentirati, meni je u ovom trenutku najbitnija njegova galantna i kolegijalna gesta.

Je li Vam dao neki savjet?

Za sada nije, ali naći će-

U trenutku kad se sučeljavamo s odljevom mozgova i ja se osjećam odgovornom reći i ponuditi nešto te u tom smislu ostaviti traga upravo za mladi naraštaj

Za novu intendanticu Dubrovnik znači Igre

mo se svakako jer ćemo ionako uskoro surađivati. Imamo blisku profesionalnu suradnju pa ćemo zasigurno porazgovarati i o Igrama.

A je li Vam spominjao ili ste možda čuli da je na završnoj pressici 68. Igara puno toga najavio za 69. festivalsku sezonu?

On je sam rekao da ima razgovarati o nasljeđu i svakako ću ga saslušati.

REPREZENTACIJA HRVATSKE KULTURE

Nije Vam prvi put u Festivalskoj palači, znate okolinu i suradnike. Što ste naučili o dubrovačkoj publici dok ste bili pomoćnica za dramski program?

Ja bih malo drugačije postavila tezu, ja bih više išla iz pozicije Dubrovačkih ljetnih igara kao najznačajnijeg kulturnog festivala u Hrvatskoj. Mislim da bi odgovor na pitanje što su Dubrovačke ljetne igre danas trebao biti točniji od onog što je dubrovačka publika. Smatram da je ovaj festival izuzetno važan za reprezentaciju hrvatske kulture, svega onoga što smo baštinili i svega onoga što dolazi. Ovaj je festival bitan utoliko što zaista mora biti najjačim reprezentom hrvatske kulture. To uopće nije nevažno pitanje iz tog razloga što situacija našeg nacionalnog identiteta trenutno nije bezazlena jer zaista imamo problem s "odljevom mozgova" i s perspektivom mladog naraštaja. Ja se po tom pitanju isto tako osjećam odgovornom reći i ponuditi nešto te u tom smislu ostaviti traga upravo za mladi naraštaj.

Spominjete mladi naraštaj, a mladi baš i ne prate Igre, ni kazalište pa ni koncerte klasične glazbe. Postoji li tu neki ključ kako ih privući?

Svakako mora postojati ključ. Ključ je prvenstveno u odgajanju publike. Mislim da Dubrovačke ljetne igre nemaju toliki problem s odgajanjem publike jer su Igre uvijek živjele s Gradom i Grad za Igre. Bez obzira što se vremena vrtoglavo mijenjaju - kako u Dubrovniku tako i globalno - mislim da činjenica života Grada za Igre i

Pogled na Grad je kao pogled na voljenu osobu

Kako doživljavate Dubrovnik?

Jako volim Dubrovnik. Za mene Dubrovnik znači Igre - i to od vremena kad sam bila mala. Našla sam jednu djedovu razglednicu koju je on poslao iz Dubrovnika dok je radio ovdje na Igrama pitajući hoću li se ja već jednom roditi jer se tada komuniciralo razglednicama, a ja sam kasnila 20 dana s dolaskom na ovaj svijet. Igre su uvijek bile mjesto susreta, mjesto ljepote, uzbuđenja koje je uvijek vezano uz umjetnost. Dubrovnik izjednačavam s umjetnošću i to s velikim "U". Najljepši pogled na Dubrovnik je kada se iz Konavala ide prema Gradu i kada se on ukaže - to mi je pogled kao na voljenu osobu i perspektiva koju izuzetno volim.

ARA DOROM RUŽDJAK PODOLSKI

ni festival, e kulture

dalje ostaje prisutnom i držim da je to najveći adut i najveće nasljeđe koje ovaj festival uživa.

Složit ćete se da većinom stariji žive za ovaj festival?

Nisam do kraja sigurna jer to su općenitosti koje odmah zadaju neku smjernicu i postanu uteg. Meni se, iz iskustva rada na Igrama čini da sam dosta involvirala mladi dubrovački naraštaj, kako u Svečanim otvaranjima koja sam radila četiri puta, tako i u umjetničkim produkcijama gdje su oni itekako sudjelovali.

Sudjeluju na pozornici, a jesu li u publici?

A što se tiče publike, mišljenja sam da se program može uputiti na mladi naraštaj i da to nije tako komplicirano. Može se i preko glazbe doći do njih, može i preko takozvanog "storytellinga" to jest pričanja priče i može se naravno doći i kazalištem.

Hoćete li to imati na pameti za sezone koje dolaze?

Apsolutno! Međutim, otvoreno ću Vam reći da ja unutar tri-četiri tjedna ne želim izlaziti s bilo kakvim smjernicama, misijom i vizijom u javni prostor i to iz tog razloga što to naprosto nije niti ozbiljno. Bilo kakva izjava me obvezuje, dakle, ako nemam pregovore, razgovore i na koncu potvrdu ja mogu sada ispričati što god mi se čini oportunističkim i zanimljivim čitateljima, ali bih voljela da se strpimo jer su ozbiljne stvari u pitanju. Važno je malo se strpjeti i djelovati temeljito. Više vjerujem u to nego u bombastičnost i uspjeh preko noći koji dođu postojati zahvaljujući nekim strategijama koje su pak nevezane uz ozbiljni posao kojim se bavim.

Onda ćemo Vam kao i političarima prepustiti 100 dana, je li Vam to malo vremena?

Ne, to nije malo vremena iako činjenica jest da je 2018. bila "jučer". Ona se "jučer" dogodila.

IMAMO KVALITETNIH REŽISERA

Ljudima na rukovodnim pozicijama u kul-

turi nedostaje hrabrosti, mišljenja je glumica Anja Šovagović Despot. Što Vi mislite? Nedostaje li Vama hrabrosti?

To kao da me pitate nedostaje li mi ljepote, inteligencije i tako dalje... To je vrlo blizu. Ne mogu ocjenjivati samu sebe na taj način. Moje je pak životno uvjerenje da je strah velika kočnica kako u privatnom, tako i u profesionalnom životu. Sučeljavanje sa strahom je jedna od ozbiljnijih problema 21. stoljeća jer su uvlači u sve pore. Rekla bih da je manipulacija strahom šira strategija, jedna nova vrsta manipulacije koja je evidentna dugi niz godina pa i kroz povijest.

Ne treba ići daleko u povijest, 2015. dubrovačka je publika uz pratnju policije pratila predstavu "Elementarne čestice" na Lovrjencu.

To je drugi par rukava! **Ali i to je strah.**

Ne bih to komentirala. Ne bih komentirala ništa što nije vezano uz moj sadašnji trenutak i uz ono što nisam osobno iskusila, a ovo nisam osobno iskusila pa ću se suzdržati od svakog komentara. Mogu samo reći da se vodim samo tim načelom da straha nema. Jesam li hrabra? To ne mogu odgovoriti!

U trenutku kad ste postali intendanticom, izgubili smo jednu aktivnu redateljicu na kazališnoj sceni, posebno kad mnogi kažu kako imamo sve više mladih glumaca, a sve manje redatelja.

Nemamo mi sve više mladih glumaca.

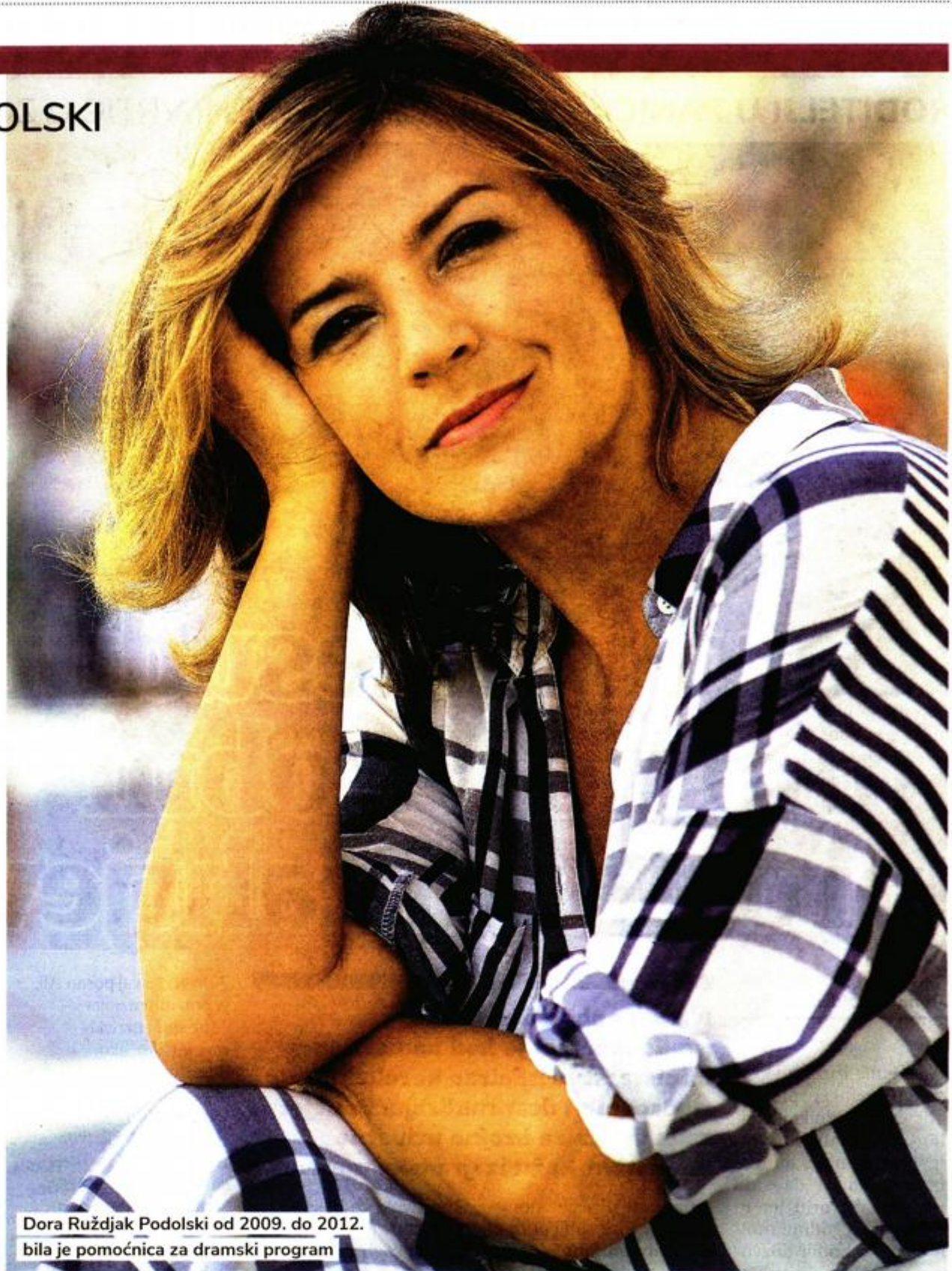
Kazališta su prenatrpana?!

Nije istina. To je potpuno krivi podatak.

Zašto?

Trenutačno u Hrvatskoj imamo pet umjetničkih akademija koji godišnje proizvedu oko 56 diplomiranih glumaca, a nova radna mjesta se ne otvaraju. Mi imamo problem s prekapacitiranošću educiranih ljudi i kulturnih poligona koji trenutačno ne mogu osigurati angažmane tim mladim ljudima. Što se tiče režisera, imamo ni kvalitetnih režisera.

Puno manje nego glu-

Dora Ruždjak Podolski od 2009. do 2012. bila je pomoćnica za dramski program

maca.

Da, ali isto se tako prima jedan po godini i to samo u Zagrebu na Akademiji dramske umjetnosti. Proboj tih redatelja je upravo dio društvene odgovornosti i uopće hrvatskog nasljeđa te isto tako i o tome treba voditi računa, a to se ne čini. To kao redateljica mogu reći.

Što bi tu trebalo mijenjati?

Jasna stvar, davati tim mladim ljudima priliku, i to uz pravo na grešku.

KULTURA V. TURIZAM

Stalno se ponavlja kako su Dubrovačke ljetne igre najznačajniji i najvažniji nacionalni festival, a kad jedna predstava ili koncert na tim istim Igrama treba dobiti minut tišine i metar javnog prostora onda nastaje negodovanje. Jedno se govori, drugo se događa.

Smatram da su potrebni dijalozi, potreban je novi dijalog s Gradom i vjerujem da je on moguć.

Isto tako mislim da svi mi s druge strane, bez obzira na objektivnu problematiku koju ste naveli, jako podcijenjujemo prilike u kojima stvaramo i živimo i da se neprestano žalimo iz čistog razloga što nedovoljno komuniciramo s nekim drugim sredinama, a i nedovoljno posjećujemo te druge sredine. U svemu vidimo zapreku i to prije nego što smo uopće pokušali ostvariti neki dijalog. To je početak rješavanja nekog problema, a potom slijedi i aktiviranje oko rješavanja problema.

Kažete dijalog. Može li se u dubrovačkom slučaju govoriti o dijalogu kada se zna da kultura i turizam nisu ravnopravni sugovornici – i to na štetu kulture?

Sigurna sam da se može, ali je meni o tome zaista prerano govoriti, ja bih na to pitanje puno suvernije mogla odgovoriti nakon godine dana mandata nego u ovom trenutku. Trenutno bi to s moje stra-

ne bila samo spekulacija. Koliko vidim ove godine se nije puštao isti broj turista u povijesnu jezgru i moram priznati da sam primijetila kvalitativnu razliku hodajući po Gradu.

Predajete na Akademiji dramske umjetnosti i na Muzičkoj akademiji?

Da, i tu sam spojena u glazbi i u drami, čak u pedagoškom smislu što nije neinteresantno.

Skoro da Vam onda ne trebaju pomoćnici?

Trebaju itekako! Treba mi i za jedan i za drugi program zato što je sve skupa preopsežno, a moje znanje u glazbenom smislu nije veliko unatoč mom pedigreu. Mogu prepoznati kvalitetu odmah na prvu, to mi je dano, imam skoro pa apsolutni sluh, ali moje znanje u glazbenom smislu nije veliko jer su me u životu zanimale druge stvari. Nisam treća generacija obitelji koja je otišla u glazbene vode, nego u kazalište.

Vašim dolaskom Festi-

valska je palača definitivno u ženskim rukama.

Znam ovu ekipu dugi niz godina i izuzetno je cijenim, mislim da postoji otvorenost i međusobno povjerenje koje je meni izuzetno bitno, to je jedan od razloga zašto sam ja prihvatila ovu dužnost sa srcem jer poznajem ovu kuću, kako ravnateljicu Ivanu Medo Bogdanović, tako i sve djelatnike. Razgovarala sam s ravnateljicom, voditeljicom Ureda Linom Njirić i ostalim bliskim suradnicima, vodili smo izuzetno lijepe i konstruktivne razgovore koji su mi puno toga približili i koji su mi, rekla bih, otvorili putove ka jednom još odgovornijem shvaćanju Igara i mjesta koje one zauzimaju u Dubrovniku i u Hrvatskoj. Mogu reći da sam takav razgovor ovdje i očekivala i mislim da ga je od mene očekivala i sama kuća tako da s veseljem mogu stupiti na ovu dužnost zato što mislim da smo dobri partneri.